

A legtöbbet idézett álmom

2013 október 10. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Amerikában a leggyakrabban idézett, s a világban talán a legismertebb – ezzel persze közhellyé is vált – amerikai mondat ötven évvel ezelőtt, 1963. augusztus 28-án hangzott el.

„I have a dream...” Van egy álmom... - kezdte el Washingtonban beszédét Martin Luther King.

A folytatás magyarra fordítva így hangzik:

„Van egy álmom: egy napon felkel majd ez a nemzet, és megéli, mit jelent valójában az, ami a hitvallásában áll: >> Számunkra ezek az igazságok nyilvánvalóak; minden ember egyenlőnek lett teremtve.<<

Van egy álmom: egy napon Georgia vörösl? dombjain a hajdani rabszolgatartók fiai le tudnka ülni a testvériség asztala mellé.

Van egy álmom: hogy egy napon még Mississippi állam is, amely ma az igazságtalanság és ez az elnyomás forrásától szenved? sivatag, a szabadság és a jog oázisává fog változni...

Van egy álmom: hogy négy kicsi gyermekem egy napon olyan nemzet tagja lesz, ahol nem a b?rszín?k, hanem jellemük alapján ítélik meg ?ket.”

A híres beszédet a washingtoni Mallon, a Lincoln-emlékm? el?tt 250-300 ezerre becsült, s korántsem csak feketékb?l álló tömeg hallgatta végig. A Washingtoni Menetelés a Munkáért és a Szabadságért elnevezés? rendezvény egyik f? szervez?je is King volt, de részt vett benne az Egyesült Államok valamennyi jelent?s, er?szakmentes polgári engedetlenséget hirdet? szervezete, célja a demonstráció volt az iskolai és munkahelyi faji diszkrimináció törvényi betiltásáért, továbbá tiltakozás a rend?ri er?szak ellen, és a polgári egyenl?séget biztosító törvények meghozatalának követelése. Az id?pont és a színhely önmagában is demonstratív volt: Abraham Lincoln száz évvel korábban, 1863. január 1-én kiadott nyilatkozatára utalt, amely az Egyesült Államokban megszüntette a rabszolgaságot.

A washingtoni békemenet közvetlen el?zménye, hogy 1963 elejére igen magasra csaptak az évtized elejét?l állandósult tiltakozási hullám. A déli államok többségében általánossá vált a csak a fehérek számára fenntartott éttermek és tömegközlekedési eszközök ül?helyeinek „elfoglalása” s az er?szakszervezetek fellépései elleni tiltakozások. Martin Luther King társaival- mindenekel?tt Fred Shuttelworthszal – leginkább forrongó városban, az

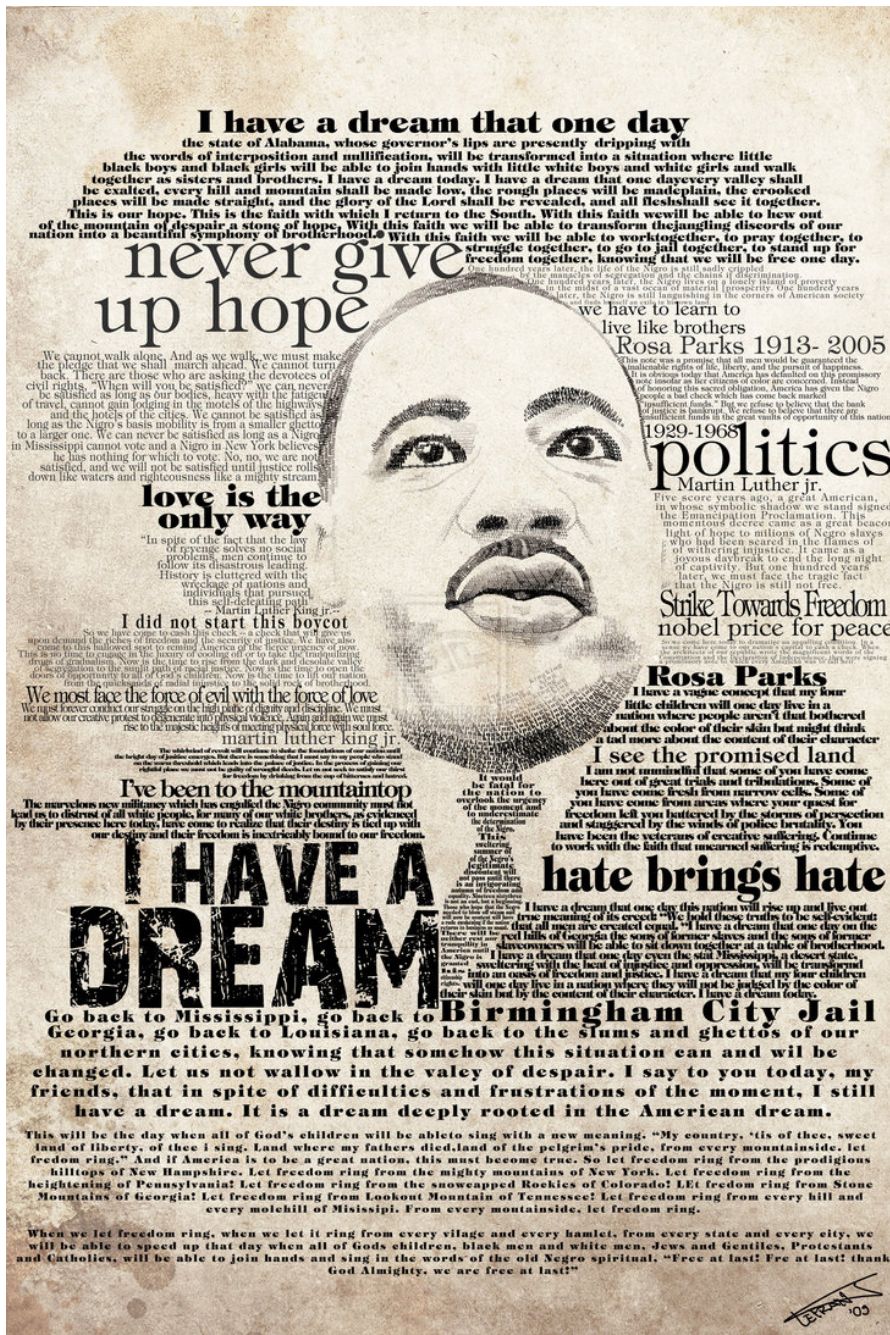
alabamai Birminghamben dolgozta ki a „konfrontáció tervét”, amelynek célja a város szegregációs vezetőségének megtörése és a megkülönböztető rendelkezések visszavonása volt. Az akció április elején kezdődött, s a hatalom válasza brutális volt: a város rasszista seriffje tömegesen állította el a demonstrálókat.

Május 2-án több ezer diák vonult fel a városban, több helyen útsztrájkba kezdtek, erre válaszul a rendőrség körülbelül ezer embert tartóztatott le. Az események híre bejárta a nemzetközi sajtót is, és egyre több helyi fehér kezdett a rasszista seriff és polgármester ellen fordulni. Miután a megmozdulások a szervezők szándékával ellentétesen mind erőszakosabbá váltak, a szervezők is a tüntetések befejezésére hajlottak, másrészt a városi vezetés egy része és a gazdaság több fontos szereplője bejelentette, hogy kész tárgyalni az integráció bevezetéséről, a fekete munkások munkakörülményeinek javításáról és az egyenlő munkabérről.

Válaszul több fehér szélsőséges is hevesen tiltakozott a kompromisszum ellen, s a Ku-Klux-Klan tiltakozó megmozdulást szervezett: dinamitot dobtak King szállására és több feketék lakta épületre is. Ezután megint zavargások törtek ki, amelyeknek Kennedy vetett véget, mikor a városba vezényelte a szövetségi haderet, majd 1963. június 11-én bejelentette, hogy hamarosan egy szegregációellenes törvényjavaslatot fog elterjeszteni, amely gyökeresen megváltoztatja az amerikaiak mindennapjait.

A rendezvényt és a beszédet, amely Martin Luther Kinget a történelem legnagyobb szónokai közé emelte, hosszas és éles ellentétekkel vegyes egyeztetés előzte meg mind a fekete szervezetek, mind Kingék és a Kennedy-kormányzat között. A polgárjogi mozgalmak mérsékelt és radikális irányzatai között már a demonstráció formáit tekintve is kibékíthetetlen ellentét volt; több mozgalom el is tiltotta tagjait a részvételtől, a másik legendás vezető, a később ugyancsak merénylet áldozatául esett Malcolm X egyenest „washingtoni komédiának” nevezte a rendezvényt. Kezviták voltak a fekete vezetők és a kormány képviselői között is: a helyzet kényessé vált.

Jhon F. Kennedy szintén szorgalmazta a teljes polgári jogegyenlőséget garantáló törvények létrehozását, de okkal tartott attól, hogy a konfliktusok élesedése a Kongresszusban nem sürgeti, hanem ellenkezőleg, elijeszti a törvényhozókat a faji egyenlőtlenség Rubiconjának átlépéstől. A tét tehát az volt, hogy történjen már végre valami a Capitoliumban, s az a valami előre vigye, ne pedig tovább késleltesse az ügyet. Maga a demonstráció és a beszéd ezt kompromisszumkényszerűen tükrözte: az erőszakmentesség mellett amúgy is elkötelezett Martin Luther King feltehetően a legjobb arányt találta meg a kényszerítő hatású erődemonstráció és a mindenfajta gyűlöletet elutasító etnikai tolerancia között.

Az álom – tragikus személyes sorsa ellenére – nagyrészt valóra vált 1964. július 2-án a meggyilkolt JFK utóda, Lyndon B. Jhonson aláírta az állampolgári jogok törvényét, egy évre rá megszületett az új választójogi törvény, amelyet követett a feketék és fehérek közötti házasság tilalmának törvényen kívül helyezése.

Martin Luther King mindezt, még megélhette. A merénylet? James Earl Ray golyója 1968. április 4-én oltotta ki életét.

BBC History Magazin

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
